

Vragen & antwoorden Wet toekomst pensioenen

Versiedatum 3 november 2023

Ik ben al met pensioen. Gelden de veranderingen dan ook voor mij?

Als uw pensioen is ondergebracht bij een pensioenfonds, hangt het ten eerste af van de keuze van sociale partners en vervolgens het besluit van het pensioenfonds. Als er voor omzetten van de pensioenregeling wordt gekozen dan zullen ook de opgebouwde pensioenaanspraken- en rechten ingebracht worden in de nieuwe pensioenregeling. Om dat te kunnen doen moeten de bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten omgerekend worden naar 'persoonlijke pensioenvermogens'.

Als uw pensioen is ondergebracht bij een verzekeraar of premiepensioeninstelling, verandert er in de meeste gevallen niets met uw ingegane pensioen.

Wanneer hoor ik wat het voor mij betekent?

Als uw pensioen is ondergebracht bij een pensioenfonds, hangt dat af van de afspraken die worden gemaakt. Uw (voormalige) werkgever en de vertegenwoordiging van werknemers (de vakbond, de personeelsvertegenwoordiging of ondernemingsraad) gaan nu eerst aan de slag om afspraken te maken over de nieuwe pensioenregeling. Die afspraken publiceren ze uiterlijk in 2025 op de website van het pensioenfonds. Daarna krijgt u van uw pensioenfonds persoonlijke informatie over uw pensioen.

Als uw pensioen is ondergebracht bij een verzekeraar of premiepensioeninstelling, krijgt u bericht zodra uw werkgever een nieuwe regeling heeft afgesloten. Dit zal gebeuren tussen nu en 1 oktober 2026.

Wie bepaalt of en wanneer de nieuwe pensioenregels voor mij gaan gelden?

Bouwt u pensioen op bij een pensioenfonds, dan spreken uw (voormalige) werkgever, de vertegenwoordiger van werknemers (de vakbond, de personeelsvertegenwoordiging of ondernemingsraad) en het pensioenfonds af wanneer dat moment is. Er zit wel een grens aan: het mag niet later dan 1 januari 2027.

Bouwt u pensioen op bij een verzekeraar: dan beslist uw (voormalige) werkgever samen met een vertegenwoordiging van werknemers wanneer en op welke manier ze overstappen naar een nieuwe pensioenregeling. Hier zit ook een grens aan: het mag niet later dan 1 januari 2027.

Hoe kan ik meepraten over de veranderingen van mijn pensioenregeling?

Vertegenwoordigers van de werknemers (de vakbond, de personeelsvertegenwoordiging of ondernemingsraad) maken namens u afspraken met uw (voormalige) werkgever over uw nieuwe pensioenregeling.

Bent u lid van een vakbond of is de personeelsvertegenwoordiging of de ondernemingsraad, betrokken bij de nieuwe pensioenregeling, dan zullen zij u betrekken en informeren over de onderhandelingen en de afspraken die zij maken.

Als u zelf ideeën hebt over welke afspraken er gemaakt moeten worden, kunt u contact opnemen met de vakbond, ondernemingsraad, personeelsvertegenwoordiging, de vereniging van oud-deelnemers of de vereniging van gepensioneerden.

Wat kan ik doen als de bedragen van mijn nieuwe pensioenregeling niet lijken te kloppen?

Dan kunt u contact opnemen met uw pensioenuitvoerder. Die moet uw vraag beantwoorden en kan toelichting geven. Komt u er niet uit? Dan kunt u een klacht indienen bij de pensioenuitvoerder. Ook kunt u een geschil voorleggen bij een speciale instantie: de 'Geschilleninstantie'. Deze instantie geeft vanaf 1 januari 2024 een bindend advies, tenzij u kiest voor een niet-biedend advies. U kunt ook direct naar de rechter stappen.

Wat kan ik doen als ik niet eens ben met hoe mijn nieuwe pensioenregeling is vastgesteld?

Voor geschillen over de wijziging van uw pensioenreglement is de rechter de aangewezen instantie.

Kan ik er zelf voor kiezen om met mijn pensioen in de bestaande pensioenregeling te blijven?

Nee, daar kunt u niet individueel voor kiezen.

Wat gebeurt er nu eigenlijk met mijn pensioen de komende tijd?

Vertegenwoordigers van werknemers (vakbond, personeelsvertegenwoordiging of ondernemingsraad) maken met uw (voormalige) werkgever afspraken over uw nieuwe pensioenregeling.

Als uw pensioen is ondergebracht bij een pensioenfonds, houden pensioenfonds bij welke aanspraak op pensioen u nu hebt. Die aanspraak gaan ze op basis van de nieuwe afspraken omrekenen naar een vermogen dat u hebt opgebouwd voor uw pensioen. De wet eist dat die omrekening evenwichtig gebeurt voor alle deelnemers, oud-deelnemers en gepensioneerden.

Als uw pensioen is ondergebracht bij een verzekeraar of premiepensioeninstelling, wordt uw opgebouwde pensioen niet omgezet. Alleen voor uw toekomstige pensioenopbouw zal een nieuwe regeling worden afgesproken die voldoet aan de nieuwe pensioenwet. Op www.mijnpensioenoverzicht.nl kunt u precies zien hoeveel vermogen u hebt opgebouwd.

Kan ik dan straks ook zelf beschikken over mijn pensioenpot?

Nee, dat is niet mogelijk. Uw pensioenvermogen wordt gebruikt voor een levenslange pensioenuitkering. Het beheer doen we daarom nog steeds gezamenlijk, via een pensioenfonds, verzekeraar of premiepensioeninstelling. Wel wordt nu duidelijk wat u zelf hebt opgebouwd en hoeveel u samen met uw werkgever hebt ingelegd.

Gaat mijn pensioen nu iedere maand omhoog of omlaag?

Nee. Als de hoogte van uw pensioen wordt aangepast, gebeurt dat doorgaans één keer per jaar.

Kan mijn pensioen straks ineens enorm omlaag?

Als in uw pensioenregeling is afgesproken dat uw pensioen meebeweegt met de economie, kan de hoogte van uw pensioen schommelen. Bij de nieuwe regels voor pensioen kunnen pensioenfondsen de opbrengst van hun beleggingen daardoor sneller gebruiken om de pensioenen te verhogen.

Omgekeerd werkt het ook: als het tegenzit, kunnen de pensioenen omlaag. Wel zijn er een paar dingen geregeld om de kans op te grote bewegingen kleiner te maken. Pensioenuitvoerders beleggen doorgaans in 'lifecycles': zij gaan minder risicovol beleggen als een deelnemer de pensioendatum nadert. Ook kunnen zij reserves aanhouden die tegenvallers kunnen opvangen. Tot slot mogen pensioenuitvoerders de verandering in de uitkering spreiden over meerdere jaren.

Worden mensen tussen de 40 en 50 jaar benadeeld bij de overgang?

Bij de nieuwe regels voor pensioen wordt voor alle leeftijden dezelfde pensioenpremie beschikbaar gesteld. Dat is een percentage van het salaris. Iedere deelnemer spaart voor zichzelf. Dit kan ertoe leiden dat mensen van rond de 40 tot 50 jaar benadeeld worden bij die overgang. Zij hebben in hun jongere jaren immers mede gespaard voor het pensioen van hun oudere collega's. Bij de nieuwe regels gaan jongere werknemers niet meer voor de genoemde groep sparen. Om te zorgen dat dit eerlijk verloopt, is in de wet opgenomen dat de overgang naar de pensioenregeling voor alle leeftijden 'evenwichtig' moet gebeuren. Dat betekent dat uw (voormalige) werkgever en de vertegenwoordiging van werknemers (de vakbond, de personeelsvertegenwoordiging of ondernemingsraad) moeten zorgen dat alle groepen bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling ongeveer hetzelfde worden behandeld en als dat nodig is adequaat worden gecompenseerd. Zij kunnen daartoe afspraken maken voor een tegemoetkoming als blijkt dat mensen van rond de 40 tot 50 jaar te veel benadeeld worden bij die overgang.

Wanneer moeten de pensioenen zijn aangepast?

Uiterlijk 1 januari 2027 moeten alle pensioenen voldoen aan de nieuwe pensioenregels. De pensioenuitvoerders moeten alle bestaande regelingen die nu nog niet voldoen, voor 1 januari 2027 hebben vervangen.

Ik ben jong, is er straks nog wel pensioen voor mij?

Ja, ook voor jongeren is er straks pensioen. Het opgebouwde pensioen via de werkgever is gebaseerd op de premies die zij zelf hebben ingelegd, en wat de werkgever aan premie heeft ingelegd en het behaalde rendement daarop.

De wet is op 1 juli ingegaan. Moet ik zelf iets doen?

Voor de aanpassing van uw pensioen aan de nieuwe pensioenregels hoeft u zelf niks te doen. Wel is het altijd goed om uw contactgegevens te controleren en zo nodig aan te passen, bij de verschillende pensioenuitvoerders waar u nu en in het verleden pensioen hebt opgebouwd. Welke dat zijn, kunt u zien via www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Wat is pensioen?

In Nederland bestaat het pensioen uit drie onderdelen. Dat was zo en dat blijft zo. Het eerste deel is de AOW. Iedereen die in Nederland woont, heeft recht op AOW.

Het tweede deel van het pensioen bestaat uit pensioenen die mensen via hun werkgever opbouwen. Werkgevers en werknemers betalen premie. Een pensioenfonds, verzekeraar of premiepensioeninstelling belegt die premie waarna u een pensioen ontvangt als u met pensioen bent. Uw pensioenvermogen wordt gebruikt voor een levenslange pensioenuitkering.

Het derde deel van het pensioen zijn individuele verzekeringen of spaar- en beleggingsproducten. Als u wilt kunt u die zelf regelen. Denk aan lijfrenten, koopsommen en levensverzekeringen. Daarmee spaart u bijvoorbeeld voor extra pensioen, op een manier die (net als het tweede deel) belastingtechnisch aantrekkelijk is. Ook zelfstandigen kunnen op deze manier pensioen opbouwen.

Wanneer krijg ik pensioen?

Uw pensioen bestaat uit drie onderdelen: AOW, pensioen dat u via uw werkgever opbouwt en individuele verzekeringen of spaar- en beleggingsproducten. U krijgt AOW na het bereiken van de AOW-leeftijd. Wat uw AOW-leeftijd wordt, hangt af van uw geboortedatum en van de levensverwachting van mensen in de toekomst. Voor een schatting hiervan kunt u terecht op www.SVB.nl.

In de meeste situaties kiest u zelf wanneer u het pensioen dat u hebt opgebouwd via uw werkgever en uw eventuele spaar- en beleggingsproducten laat ingaan. De mogelijkheden en voorwaarden hiertoe staan genoemd in het pensioenreglement. Op het overzicht dat u elk jaar van uw pensioenuitvoerder(s) krijgt, staat uw verwachte pensioendatum. Over het algemeen geldt hoe eerder (later) u uw pensioen laat ingaan, hoe lager (hoger) het bedrag is dat u elke maand levenslang krijgt.

Hoeveel pensioen krijg ik?

Bouwt u pensioen op via uw werkgever(s)? Dan krijgt u straks AOW en aanvullend pensioen. Op www.mijnpensioenoverzicht.nl ziet u hoe hoog de AOW nu is. Hoeveel pensioen u precies krijgt, hangt af van uw salaris, hoe lang u hebt opgebouwd en van de premie die u en uw werkgever betalen. En van de opbrengsten van de beleggingen die met de premies zijn gedaan. Op www.mijnpensioenoverzicht.nl ziet u ook hoeveel pensioen u waarschijnlijk krijgt. Dit is een verwachting, geen zekerheid.

Vallen ambtenaren straks ook onder de nieuwe regels voor pensioen?

Ja. Ambtenaren zijn aangesloten bij het ABP. De nieuwe wet geldt vanzelfsprekend ook voor dit pensioenfonds.

Vallen politici straks ook onder de nieuwe regels voor pensioen?

Ja. Voor politici geldt nu dat hun pensioen uit de begroting van de overheid wordt betaald. Voor hen zal binnenkort een pensioenregeling worden gemaakt die voldoet aan de eisen van de nieuwe regels voor pensioen.